

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Hec est noua queda[m]. singular[is] atq[ue] rara legenda.
ex alijs sex lege[n]dis collecta et perfecta. tractans de
origine. et vite. ordine. de conuersione. ac magistrali
disputatione. ast de ...**

Petrus <Frater>

Argentin[ae], 6.IV.1500

Capitulum vigesimum. De quadam impia pietate qua suadebant

[urn:nbn:de:bsz:31-333645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-333645)

Capitulum xx

iniuria cure est apprehen-
dite magā istam z diris sup-
plicijs excruciatam, morte
crudelissima eam facite in-
terire, z tūc deū suū de cui⁹
se iacrat p̄sidio, si phas est
puocet sibi in auxiliū.

Capitulū vige-
simū. De quadam quorun-
dam impia pietate qua sua
debant virgini, vt ne peri-
ret, tyranno obediret. Et o
prudenti responsione eius
ad illos qua eoz multi con-
uersi sunt ad fidem. Deni-
q; de iniquo consilio dato
impatori a p̄fecto nōmine
thursate, de rotis fiendis.
Et quomodo p̄orationem
virginis fracte sunt rote a
sancto dei angelo, atq; quo-
modo interfecta sūt plura
milīa hominū. Et quali-
ter impatrix constanter re-
prehendit impatorem. Et
quomodo multi gentiliuz
ad fidē christi conuersi sūt.
Tandem de anxietate fera-
li tyranni z glorioso marty-
rio imperatricis, necnō por-
phirij ceterozūq; cōmilito-
rum suorum.

Actuz
est autē cuz
traberet ip-
sa puella ad
suū p̄plicium
quidā mise-
rantes virginee forme de-
corem indigna morte peri-
re, suadebāt virgini vt im-
peratori potius obedire de-
beret, q̄ resistendo florentē
amitteret iuuentutē. **Q** in-
quirit forma virginei deco-
ris. **Q** solaris spēs cando-
ris, que nam tāta mētis ob-
stinatio est ista, vt generosi
sanguinis puella, cui diuici-
e z honores gratis offerū-
tur, z tamē volūtariū mor-
tis compendū eligat. **Q**
virgo katherina impio di-
gna, consule iuuetuti tue, z
ne eligas pulchritudis tue
vernantem speciē morte im-
matura p̄ire. **Q**uibus ama-
bilis p̄go katherina respō-
dit. **D**eponite o viri plan-
ctum istū vanaq; lamenta
vestra, z de pulchritudinis
mee dispendio, q̄rulosas o-
ponite voces, qz caro mea q̄
vob̄ florere videt, velut feo-
num est z gloria eius sicut
flos senī, dū z mox abeūte

De quadā ipia sua. XXXVII

spiritū marcessit. et consumpta a vermibus reditura est in puluerem. vñ primordialis essentie sumpsit originem. De meo igitur interitu nolite flere neque solliciti esse. quia mihi talis cruciatus non est interitus ad consumptionem. sed transitus ad vitam. Non est interitus ad erupnam. sed transitus ad gloriam. Super vos autem potius expandite gemitum. quia vobis sic manentibus non manebit transitus. yester ad spem repationis. sed erit introitus ad erupnam eterne perditionis. His verbis beate virginis quidam eorum puncti subtraxerunt se ab ydolorum cultura. et impatoris communionem. non tamen illud palam esse volebant propter metum corporis et mortis. Quamquam tamen episcopus fuerat de virginis passione attentius ipsi considerabant. Superueniens autem vir quidam nomine thursates vrbis prefectus. et ipse vir belial. furentem regem ad nouam incendit infantiam. et tormeta tormetis accumulauit. Quae magne inquit impator non pudet te tanto tempore vnius semine obluetatione

teneri. Audi ergo impator. Non vidit adhuc kaiberina tale genus tormeti quo experireat. et acquiescat tibi ad immolandum dijs nostris magnis. Iube igitur ut infra triduum hoc. sint facte quas tuos rote. et sicut ego dictas uero sed ut extremi rotarum orbis et intimi rotarum circuli clavis prominentibus et acutis perfingant. Radix vero articulares quibusaltrinfec rotarum orbis iuncti regunt rallis pacutis denso ordine et mordaci acumine imbutant. Has iuxta rotas kaiberina exposita. volubiles earum impetum sedens intueatur ut vel sic. voluentis machine stridor terrorem ei incutiat. et incuruet ad sacram deorum culturam. et viuat. Sin autem mox imposita machinamenta hinc inde seris et clavis mordacibus discepta. ad terrorem christianozum inaudito pereat exemplo. Nec mora. iubet fieri tyrannus quod suadet ne phandissimus doli architectus et ad perniciem gentiliū fuit rote studiosius. et preparant maturius. Et cum iam

¶

Capitulum xx

tertia dies illuxisset tūc in-
stat tyrann' accelerari ro-
tarū penale tormētū. ⁊ virgi-
nē si vltteri' restiterit illiga-
ri ⁊ implicari mediā. vt ex i-
pulsu rotali. ralla paccuta:
corp' tenerū dilaceraret: et
ceteri xpiani crudeli mor-
tis exēplo terrerent. Parēt
mīltri seniētis belue mīda-
tis: ⁊ rote ī medio p̄torij ex-
posite terrore circūspectāti-
bus incutiebāt. At xpī vir-
go nullo penarū apparatu ter-
rebat. Mens. n. eius in xpō
fundata. nec blandimētis
mulceri poterat. nec minis
exterreri. Rotarū vero pena-
lis machiā hac arte erat ex-
polita. vt due. vno ordie et
impetu voluerēt. Due autē
cōtrario impetu agerētur.
vt ille deorsū lacerādo im-
pingrēt. iste p̄o repugnan-
tes sursū denozando p̄tra-
herēt. Inter has media xpī
famula erat exponenda: vt
inter ferras acutas ⁊ cornu-
ta ferrea ex motu rotarū di-
scerperetur membratim mī-
sero mortis supplicio. Vir-
go interea erectis in celum
oculis tacite oratiōis p̄ba
ad deum fundebat dicens.

Deus omnipotens qui te
in periculis ⁊ necessitate i-
uocantibus pia opitulatione
subuenire nō desinis. exau-
di me in hac necessitate ad
te clamantem. et presta vt
penalis hec fabrica celestis
ictu fulminis attrita dissol-
uatur. vt manifestam potē-
tie tue virtutem hi qui cir-
cumstant intuentes. glori-
ficent nomē sanctum tuū.
quod est benedictū in secula.
Tu scis dñe: quia nō timo
re passionis hec obsecro. qz
sufficienti corde quouis mor-
tis genere ad te venire et te
videre desidero. sed vt hi q̄
per me in te credituri sūt:
certiores in confessione de
tuo adiutorio. et constanti-
ores in tui nominis cōfesi-
sione p̄senerent. Recdū p̄-
ba virgo cōpleuerat. ⁊ ecce
angelus domini de celo de-
scendēs. molem illam vehe-
mētī turbinis ictu p̄cussit
tanto impetu. vt ruptis cō-
pātinibus partes auulse sup-
infusi populū tāta vi excu-
terēt: vt q̄tuor milia de ip̄a
turba gentiliūz vno turbie
necarētur. illa nimirū non
incongrua vltione: quam ⁊

De quadā impia XXXVIII

de calceis babilonica for
naꝝ oliꝝ exercuerat. Quid
plura? Dolor et confusio
gentilium, vox et exultatio
facta est christianorum ma
gnum atq; gaudium. Hec
enim deus ad laudem sui
nominis et ad conuersiones
populi circumstantis ob
ces et meritū beate katheri
ne ita fieri voluit. Ipse po
tyrānus dentibꝫ frendēs et
mēte turbatus. quid agat et
cogitet ignorat. Erat dudū
regina desup spectans et iū
ne yltionis p̄digiale signū
et que prius occultabat se
propter metū viri sui. nūc
arrepto itinere se in conspe
ctu belue seuentis contra
ter ingerit. Quid tu inqui
ens miserande coniūx con
tra deum eluctaris? Que
te insania o crudelis belua
aduersus creatorem tuū in
surgere cogit? An tu p̄spe
ro exitu finire arbitraris.
certamē quod aduersus de
um et famulos atq; famu
las ip̄ius sumpsisti. Agno
sce vel nunc in presenti fa
cto: q̄ potens est deus xp̄i
anorū. et q̄nta animaduer
sione te ipsum damnatur
est. qui vno ictu fulm̄is tot

milia hominū nūc p̄sum
psit. Porro multi gentiliū
qui ad hoc spectaculū con
uenerant. videntes magna
lia dei conuersi ad xp̄m pu
blica voce clamabāt dicen
tes. Vere magnus est deus
xp̄ianorum: cuius nos ser
uos esse ab hodierno die cō
stanter p̄fitemur. Nam et ij
nostri ydola vana sūt. que
nec sibi nec cultoribꝫ suis
prodesse possūt. His audi
tis maxentꝫ. collegit se in
oēm furores aduersus eos:
sed multo vehemē ius ad
uersus reginā et in vocem
huiusmōi erupit. Quid tu
inquiens regina ita loque
ris? Nū te quoq; magicis
artibus seductam xp̄ianus
aliquis subuertit. vt et tu
omnipotentes deos n̄ros
relinq̄res. p̄ quos imp̄ij nos
stri p̄tus et summa p̄sistit.
Malum meum. et o infes
licitas mea magna. vt q̄ ad
culturam deorū nostrorum
alienos coartabā. iā pestife
rū subuersiōis venenū fa
miliari domui mee inser
pere videam. et vnicaꝝ lectu
li mei consortē huius mor
bi contagiōe vepari et uear
ll 2

Capitulum 88

Porro si me ita amor conjugalis emolliuerit. vt pro regie erronea mutabilitate deorū contumeliā ego negligam. Quid restat nisi vt cetero romani imperij matrone. huiusmodi erroris exemplū sequentes. viros suos prius a cultura deorum auertant. et ad fallacē christianorū sectam totius regni corpus incuruare psumāt. Juro ergo tibi p magnum deorum imperiū o regina. q̄ nisi maturi⁹ ab hac stulticia resipiscens dīs imolaueris. caput tuuz a ceruice decisū et carnes tuas feris et volatilibz dilacerandas hodie reijciam. Nec tñ tu celeri morte vitaz finisse letaberis quin prius extortis māmellis longo te faciam cruciatu interire. Subz igitur crudelis tyrannus ministros p̄tēptibiliter ap̄prehēdere reginā matronā et transfixis clauis ferreis māmillas a pectore eius extorq̄re. eo q̄ sacrificare dīs contēpneret. q̄ cū ad locū supplicij duceretur respiciens ad beatā katherinā dixit. **Veneranda xpi vir-**

go funde p̄ces ad dominū ih̄m pro cuius nomie certaminis hui⁹ luctamen ap̄prehēdi. vt infra instantem passiōis huius articulum cōfirmet cor meū. ne caro ī firma mentē cogat imbecilem deficere. **Hec et coronaz quā militibz suis a xpo p̄missam esse contestabaris ego metu passionis amittā** Ad quā generosa virgo katherina. **Hec timeas inquit o veneranda ac deo dilecta regina. sed viriliter age. q̄a hodie tibi p̄ transitorio regno cōmutabitur eternū. p̄ mortali sponso. imortalem tibi acq̄res. pro penis req̄em p̄manentē. p̄ celeri obitu. interminabilis vite hodie p̄cipies natale principium.** Ad hanc vocē venerabilis matrona. ī agonia robustior effecta. tortozes sp̄o te hortatur vt tyrānica iussa vltro nō differant. Tūc ministri tyrāni extra ciuitatem eam ducentes. ferreis hastibz et vngulis f̄gias māmillas eius extrahūt. et sic suspensas ab ymo crudeliter pectore māmillas euellūt. **De hinc gladio p̄cussa**

De quadā impia XXXIX

felici martirio migravit ad
xpm xxiij die mēsis nouem
bris feria q̄rta. Porphiri⁹
p̄o noctu allūptis secū qb̄
secretū suū palā esse voluit.
corpus regie ⁊ m̄ris aditū
aromatib⁹ sepeliuit. Hanc
aut̄ facto. fit q̄stio de corpe
regine. q̄s illud sustulisset.
de quo cū mltos ad suppli
ciū p̄trahi videret porphiri
us p̄stanter q̄n tribunal im
patoris irruit dicēs Quid
tu homies innoxios puniri
mandasti impator. velut sa
crilegij reos. quos poti⁹ vel
le defensos esse debueras. si
te nature religio. hūana cor
pora a feris ⁊ volatilib⁹ tol
lenda esse docuisset. Qua
in re nō sano te spū agitari
manifestū est. q̄ hūanis cor
porib⁹ nec etiā sepulturā in
dulges. Que etem̄ gens tā
barbara huiusmōi iudiciū
edidit. vt vl̄ cadauer exante
terre m̄ris gremio sepeliri p̄
biberet. Veruntū nūq̄ in
nocētes perire p̄sentia. si re
os esse tu iudicas q̄ christi
martirē sepelirūt. reatum
h̄mōi nō reformido ferre.
Eodemna certe si audes q̄
p̄ impiū tuū edictū. xpi sa
mulā sepelini. Depeten
dum cūctis fideib⁹ crimē.
sepulture hūane exhibitio.
Utinā ⁊ hoc mihi obijcias.
vt ⁊ ceteri relaxentur. Cer
te hoc crimine solus ego pe
ricitari desidero. Nam et
ego sum qui christi martirē
(ego ego christi confessor exi
stens) sepulture gremio at
tumulaui. hinc tyrannus
velut alto vulnere saucia
tus. pro planctu rugitum.
velut amens emisit altum
quo tota domus regia per
tonuit sic dicens. Q̄ me
miserum Q̄ in omnibus
me miserandum. vt quid
me in hanc erumnosam vī
tam mater mea edidit. cui
tollitur omne quod nostri
imperij summa req̄rit. Ec
ce porphirius qui erat vni
cus anime mee custos. ⁊ to
tius laboris mei solacium
in quē ab omni causa. cura
⁊ sollicitudine reclinabar.
velut in singulare mihi pre
sidiū. Ecce hic nescio q̄ de
monū infestatione supplā
tatus. deoz n̄roz culturaz
aspertatur. et illum ihesus
quē vesana turba christia
norum p̄ deo colit. vt pote

Capitulū XXI

mente captus publica voce pfitetur. Hic nimis reginā a lege patria et cultura deorum subuertit. nec alius quam rendus est nobis singularis demencie architectus idest seductor quam ipse. Et quāuis irrecupabile mihi dānum de cōiuge ab eo p̄stet illatus; hoc potius tamen eligo ut resipiscens ab hac stulticia. deos sibi placabiles reddat. et in nra ut ceperat amicitia p̄duret priusquam animaduersionis nostre sententiam experiatur. Hīs dictis iussit omnes similes lateri eius adhibebant coram se adduci. Quibus seorsum aduocatis. dum de porphirij conuersione questionem faceret. omnes vna voce christianos se esse protestabatur. et nec metu mortis a fide christi ac porphirij societate vllatenus dilapsuros. Hinc tyrannus eorum aliquos putans terrore penarū a proposito tali posse reuocari. iubet eos exarsitis cruciari supplicij. Quos cum ad locū supplicij praebi porphirius intueretur. ti-

mens ne timore passionis eorum mentes turbarentur. dixit tyranno. Quid sibi imperator vult. quod horum principem et caput dimittis. me scilicet. et membra inferiora persequeris. Nam nisi me primo victum reddideris. inane in his laborem confusmes. Ab his ergo si quid habes querere. ego pro eis tibi asto rationem redditurus. Dicit ei tyrannus. Tu princeps et caput eorum es. ut asseris. oportunum est ergo ut tu istis de te prebeas exemplum: videlicet ut primus ab hac stulticia resipiscas. et gloriose nobiscum viuas. aut certe primo gladio intereas. Ita locutus furore ebrius iubet hunc cum ceteris comilitonibus suis extra ciuitatem trahi. et amputatis capitibus eorum canibus corrodenda dimitti eorum corpora. Quod et factum est. Consumata itaque est horum passio. mense nouembri. die vigesima quarta. feria scilicet quinta.

Capitulu; XXI.
de iterata blandicia iniqui

tyrannus
de mini
tissima
de lenter
no cōtra
de p̄d
ronas
tes. et d
ofone

